

de Volkstrant - B.J. Bertina

Formosa pel·lícula catalana plena d'humor negre

Des del clima polític d'un any més benigne ara arriba la primera pel·lícula lliure a Rotterdam: la ciutat cremada, parlada en català i subtitulada en holandès. El director Antoni Ribas ens explica les dificultats que va tenir per realitzar-la. La ciutat cremada és una pel·lícula política com Rovescento. L'argument es desenvolupa com al film de Bertolucci. Parla de la història d'una família burgesa de la que ha entrat a formar-hi part un obrer.

El començament sembla inclús que es tracta d'una variació espanyola de Rovescento, fins i tot per la manera d'ésser presentat, i això representa per Antoni Ribas un cumpliment. És una pel·lícula llarga en la que es "descriuen" els anys 1899 fins al 1909 (dura 160 minuts). S'està preparant una continuació fins a l'any 1923.

La ciutat cremada acaba amb els tràgics sucesos de Barcelona l'any 1909, quan els polítics catalans van ajudar a que una vaga començada es trenqués per la força de les armes. El govern de Madrid va donar llavors la impressió de que es tractava d'un moviment separatista català. Amb el que es va justificar després una sèrie de mides de repressió: penes de mort, tancament d'escoles i prohibició de diaris. Sobretot els afusellaments van despertar protestes a tot Europa.

Es tracta d'una família de negociants catalans molt durant la crisi industrial a fi de segle. Espanya acabava de perdre les últimes colonies i hi havia falta de matrícies primes. El merít de la pel·lícula és que tracta d'una manera que constantment es interessant de persones interessants. Homes i dones són perfectament caracteritzats dins l'ambient feudal que hi ha encara ara a les famílies espanyoles i italianes. També es una pel·lícula divertida en la que el tema social que hi ha acaba tragicament al fi.

Es sorprenden la franquesa amb la que homes i dones parlen de qüestions intimes, tenint en compte que es una pel·lícula espanyola. Ribas dona la impressió de que s'ha obert la cortina que tapava tot i no deixava fer un fil con aquest fins ara. Per exemple pel que fa referència a algunes frustrations sexuals.

Hi ha tendències a l'humor negre en aquest punt. Per exemple al presentar el matrimoni sense fills de la filla de la família catalana Falau, que és molt formosa, i que està bojament enamorada de l'obrer anarquista casat amb la seva germana i que tenen un fill darrera l'altre.

Sacànies com aquella en la que aquest xicot alt i ben plantat entra dins la família ficant-se al llit amb la més llatja de les dues germanes no es veuen causa sovint. La manera que aquest home actua durant tota la pel·lícula es constantment una prova de la seva manera anarquista de pensar. Menys ja està acceptat dins de la família amb dona i criatures mata a un capellà disairecat d'obrer (per provocar) disparant des de la taulada mentre dura la vaga. A la mateixa taulada respon als sentiments de la seva cunyada, que ha anat a buscar-lo preocupada, i abraçats s'uncixen per fi completament i no com ella diu que el seu marit fa: "retirant-se a temps".

Després aquests dos tornen a entrar a la sala de la casa en tota la família està reunida cantant i jugant a penyores mentre pretenen oblidar que a hora l'exercit està matant als vagabudes al darrere les barriades. La demagogia mal intencionada i mal dirigida d'un dirigent polític ha

de fer-los ocupar els portat al poble a cremar les esglésies en comptes ~~dels~~ punts estratègics de la ciutat.

Catalunya on sempre hi han continuat havent moviments per la alliberació va passar després per uns anys molt negres i difícils. De mica en mica hi van desenvolupantse cada cop més les idees lliures, la democràcia, les relacions entre homes i dones, l'emancipació femenina. Això es veu molt clar en aquesta pel·lícula que just al començar una nova època "més lliure" sobresurt amb força.

Tot fa esperar amb molt interès la continuación que l'Antoni Ribas està preparant. Que passarà amb la família Palau durant la dictadura de Primo de Rivera.

Avui es projectarà encara a Rotterdam on ha sigut considerat pel públic com un dels millors del Festival i després als demés cinemes.

- - - - -